

พระราชดำรัสตอบ

เรามีความยินดีไม่น้อยเลย ที่ได้มา
 อยู่ด้วย อันเป็นที่ที่เราได้เริ่มลงมือทำการก่อสร้าง
 ทางรถไฟ ซึ่งเราได้ คิดอ่านจะทำให้สำเร็จ
 มาช้านานแล้ว เราได้รู้สำนึกแน่นอนว่ากรรม
 ภาความเจริญรุ่งเรืองของประเทศของเรา ย่อมอาศัย
 ถนนหนทางไปมาหาสู่กัน เป็นใหญ่เป็นสำคัญ
 เมื่อมีหนทางคนจะไปมาได้ง่ายได้ ปลอดภัย
 เพียงใด ก็เป็นการ ชะงายประสม ชนให้ ปลอดภัย
 เพียงนั้น มีทั้ง การค้าขายอัน เป็นสมบัติ
 ของบ้านเมือง ก็จะรุ่งเรืองวัฒนาขึ้น โดยส่วน
 หนทางนั้น เราจึงได้ก่อสร้างคิดที่จะทำทางรถไฟ
 ให้สัมฤทธิ์กำลังบ้านเมือง ก็ได้คิดทำทางรถไฟไป
 เมืองนครราชสีมาที่ก่อน บ้านนั้นก็เป็นมงคลสมัย
 ที่เราแลเห็นทั้งหลาย จะได้เห็นลงมือทำทาง
 รถไฟนี้ ซึ่งเราเชื่อว่าทำแล้วได้ผลได้มาพร้อม
 กันทีเดียว จะมีความยินดีเหมือนกับเราด้วย เรา
 มีความพอใจทำทั้งหลาย ที่ได้เต็มใจช่วย
 ทำการนี้ ให้สำเร็จ ประสงค์ของเรา ๆ หวัง
 ใจว่าถ้าจะมีผลอัน สำเร็จเรียบร้อย เป็นประโยชน์
 แก่ประชาชนทั่วไป เราเต็มใจที่จะได้ลงมือ
 ชุกชุม ทางรถไฟในเร็ววัน

พระราชทานสัญญาบัตร
 แด่เครื่องราชอิสริยาภรณ์

ที่ ๗ มีนาคม รัตนโกสินทร์ ค่ำ ๑๑๐

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ
 ออกขุนนาง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระ
 ราชทานสัญญาบัตร ให้ พระยามหาอำมาตยาธิบดี
 เชิญไปพระราชทาน

พระยาภาณุวาจกธรรมนิทร์ ผู้สำเร็จราชการ
 เมืองพระตะบอง เป็นเจ้าพระยาภาณุวาจก
 ธรรมนิทร์ รามธรรมนิทร์อินทราชิก คีรีสยาม
 กัมโพชเกษตรภิบาล ปรีชาญาณยศิขรรมาชยา
 ไครบ อภัยพิริยบรรณพาท ผู้สำเร็จราชการ
 เมืองพระตะบอง

๒ แดโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่อง
 ราชอิสริยาภรณ์ สำหรับพระคุณ ปฐมจุลจอม
 เกด้า ให้พระยามหาอำมาตยาธิบดีเชิญไปพระ
 ราชทานเจ้าพระยาภาณุวาจกธรรมนิทร์ (เยี่ย) ๑
 ทศิขจุลจอมเกด้า พระราชทานพระอภัยพิทักษ์
 (ชุ่ม) ผู้ช่วยราชการเมืองพระตะบอง สืบตระกูล
 เจ้าพระยาภาณุวาจกธรรมนิทร์ ๑

๓ แด่ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระ
 ราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น ๑ ชั้น ๒
 ชั้น ๓ ชั้น ๔ ชั้น ๕ ชั้น ๖ ชั้น ๗ ชั้น ๘
 ชั้น ๙ ชั้น ๑๐ ชั้น ๑๑ ชั้น ๑๒ ชั้น ๑๓
 ชั้น ๑๔ ชั้น ๑๕ ชั้น ๑๖ ชั้น ๑๗ ชั้น ๑๘
 ชั้น ๑๙ ชั้น ๒๐ ชั้น ๒๑ ชั้น ๒๒ ชั้น ๒๓
 ชั้น ๒๔ ชั้น ๒๕ ชั้น ๒๖ ชั้น ๒๗ ชั้น ๒๘
 ชั้น ๒๙ ชั้น ๓๐ ชั้น ๓๑ ชั้น ๓๒ ชั้น ๓๓
 ชั้น ๓๔ ชั้น ๓๕ ชั้น ๓๖ ชั้น ๓๗ ชั้น ๓๘
 ชั้น ๓๙ ชั้น ๔๐ ชั้น ๔๑ ชั้น ๔๒ ชั้น ๔๓
 ชั้น ๔๔ ชั้น ๔๕ ชั้น ๔๖ ชั้น ๔๗ ชั้น ๔๘
 ชั้น ๔๙ ชั้น ๕๐ ชั้น ๕๑ ชั้น ๕๒ ชั้น ๕๓
 ชั้น ๕๔ ชั้น ๕๕ ชั้น ๕๖ ชั้น ๕๗ ชั้น ๕๘
 ชั้น ๕๙ ชั้น ๖๐ ชั้น ๖๑ ชั้น ๖๒ ชั้น ๖๓
 ชั้น ๖๔ ชั้น ๖๕ ชั้น ๖๖ ชั้น ๖๗ ชั้น ๖๘
 ชั้น ๖๙ ชั้น ๗๐ ชั้น ๗๑ ชั้น ๗๒ ชั้น ๗๓
 ชั้น ๗๔ ชั้น ๗๕ ชั้น ๗๖ ชั้น ๗๗ ชั้น ๗๘
 ชั้น ๗๙ ชั้น ๘๐ ชั้น ๘๑ ชั้น ๘๒ ชั้น ๘๓
 ชั้น ๘๔ ชั้น ๘๕ ชั้น ๘๖ ชั้น ๘๗ ชั้น ๘๘
 ชั้น ๘๙ ชั้น ๙๐ ชั้น ๙๑ ชั้น ๙๒ ชั้น ๙๓
 ชั้น ๙๔ ชั้น ๙๕ ชั้น ๙๖ ชั้น ๙๗ ชั้น ๙๘
 ชั้น ๙๙ ชั้น ๑๐๐

๔ มีนาคม พระบาท
 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรด
 เกล้าฯ พระราชทานสัญญาบัตร ข้าราชการ
 ๓ นาย คือ

๑ นาย โสภณทศเดโชภักดิ์ เป็นขุนบันทึ
 โยควิชาวชาญ มีตำแหน่งราชการในกรมพระแสง
 หอกภายใน ถึงศักดิ์ ๕๐๐

๒ สนิ่งจ่านงภูบาล เป็นหลวงไกรเกษ

ปลัดกรมพระปรยาธวัช ฝ่าพระราชวังวร
ถึอศักทินา. ๕๐๐

๓. สมิงไชยชาญศึก เป็นหลวงปราบทวาย
สญ เจ้ากรมพระชนระภากาม ฝ่าพระราช
วังวร ถึอศักทินา ๕๐๐

ข้าหลวงเมืองนครราช สัทมา

ถวายบังคมลา

ด้วยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นสรวพลีพิธิประสงค
ข้าหลวงใหญ่ เมืองนครราช สัทมา เสด็จ ไปเป็น
ข้าหลวงใหญ่ หัวเมืองลาวพงชว ประจำอยู่
ณเมืองนครหลวงพระบางราชธานี

ส่วนตำแหน่งข้าหลวง ณเมืองนครราช
สัทมานั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิธาดา
เป็นข้าหลวงใหญ่ เสด็จ ไปรักษาหัวเมือง
นครราช สัทมา

แต่ในชั้นนี้ ทรงพระกรุณาโปรด
เกล้าฯ ให้ ข้าหลวงผู้รองขึ้นไปรักษาการ
ณเมืองนครราช สัทมาก่อน แล้วพระเจ้าน้องยาเธอ
กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิธาดา จึงจะเสด็จขึ้นไป
ณภายหลัง

ครั้นวันที่ ๕ มีนาคม รัตนโกสินทร
ศักราช ๑๑๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ
ออกขุนนาง

พระยาศรีสังเทพ หน้า พระประสิทธิ
ศักดิ์การ ข้าหลวงที่ ๒ หลวงวิจิตรวิทยาการ
ข้าหลวงที่ ๓ พระรักษาเทพ ผู้ช่วยข้าหลวง

หลวงทวิชพลไชย ผู้ช่วย ข้าหลวง นายเล็น
มหาดเล็กเวรศักดิ์ นายกระจำพระเพลิง ในสมเด็จ
พระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ รวม ๖
นาย ถวายบังคมลาไปรักษาการณเมืองนคร
ราช สัทมา

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน
โต๊ะทองคำ กาทองคำ เป็นเครื่องยศแก่พระ
ประสิทธิศักดิ์การด้วย

พระยามหาอำมาตยาธิบดี

ถวายบังคมลา

วันที่ ๗ มีนาคม รัตนโกสินทรศักราช ๑๑๐
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออกขุนนาง
พระยาราชวรานกุล ราชปลัด ทูลฉลอง
กรมมหาดไทย หน้า พระยามหาอำมาตยาธิบดี
ข้าหลวงใหญ่ หลวงเสนาภักดิ์ หลวงวิจิตร
เสนี นายทองมหาดเล็กเวรศักดิ์ ถวาย
บังคมลา เชิญสัญญาบัตร เครื่องราชอิสริ
ยาภรณ์ แลเครื่องยศตราตั้ง ออกไปเลื่อนยศ
พระยาคทาธรธรณินทร์ เป็นเจ้าพระยา แล
รักษาการ ที่เมือง พระตะบองต่อไป

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พระ
ราชทานเสื้อเยียรบับเงิน ขาวย แก่พระยามหา
อำมาตยาธิบดี แลรักษาการ ที่ถวายบังคม
ลาตามธรรมเนียม แลโปรดเกล้าฯ ให้ เจ้า
พนักงานจักษุหมากทองคำ หลังขี้มีตรา
ราช สัทหน้ายงยา พระราชทานแก่พระยามหา
อำมาตยาธิบดีด้วย

อนึ่งโปรดให้ มีท้องตรา สั่ง หลวง
เสนีพิทักษ์ ซึ่งไปรักษาการณเมืองนครจำปาศักราช